

UPDATE 1

Ontwikkeling Deltaplan Jeugdtrauma

juni 2023

DELTA
PLAN
JEUGDTRAUMA

MISSIE

Passend in de Beweging van 0:

0 kinderen ondervinden langer dan 6 maanden hinder van trauma

Uit vele vastgelopen, complexe hulpvragen van kinderen en gezinnen blijkt dat ingrijpende gebeurtenissen uit het verleden niet tijdig of niet goed gesignaleerd en behandeld zijn. Met grote gevolgen. Hoe langer het duurt voordat adequate traumaverwerking start, hoe groter de persoonlijke problemen en zorg- en maatschappelijke kosten worden. Daar moeten we echt iets aan doen.

Ontwikkeling Deltaplan Jeugdtrauma

Ingrijpende jeugdervaringen:

eerder herkennen | goed behandelen | waar mogelijk voorkomen

Uitgangspunten:

- In opdracht van de Bovenregionale Expertisenetwerken Jeugd
- Samen met alle domeinen ontwikkelen
- Minstens een **tienjarenplan**
- Geen klassiek implementatieplan, maar een **netwerkaanpak** om een **brede beweging** te stimuleren met een **gemeenschappelijke taal**
- Want niemand weet alles en iedereen kan een stukje
- **Al het goede dat er al is zichtbaar(der) en toegankelijk(er) maken en waar mogelijk met elkaar verbinden**

Nog onderzoeken

- Hoe zwaar zetten we in op het **voorkomen** van jeugdtrauma?
- **Taal en begrippen** - verder **ontwikkelen** tijdens het traject
 - ACE (Adverse Childhood Experiences), trauma, jeugdtrauma, traumatisering: waar hebben we het nou eigenlijk over?
- Maken we het Deltaplan Jeugdtrauma voor de kinderen van nu en de volwassenen van de toekomst? Of ook voor de volwassenen van nu en de kinderen van toen?
- **Evidence based** – en wat nog meer?
- **Advies** voor het landelijk meerjarenplan gereed: **februari 2024**

6 thema's

- Maatschappelijke bewustwording
- Preventie
- Vroegsignalering en diagnostiek
- Zorg en behandeling
- Onderwijs
- Opleidingen professionals en traumasensitief werken

Vooruitgang

Toen 1920

- Lijden in zwijgzaamheid en eenzaamheid
- Geen behandeling

Nu sinds jaren '90

- Heel geleidelijk meer openheid
- Meer en betere behandelingen

2023: ontwikkeling Deltaplan Jeugdtrauma

- **Februari-Mei:** Interviews >60 experts, thema's benoemen
- **Mei:** feedback op rode draden (alle Bovenregionale Expertisenetwerken Jeugd)
- **Begin juni:** verdieping thema's
- **Juli:** Concept whitepaper Deltaplan Jeugdtrauma
- **Juli - september:** Feedback ophalen
- **Najaar:** Whitepaper gereed, basis voor advies
- **Februari 2024:** Advies Deltaplan Jeugdtrauma

Straks 2033 en verder

- De maatschappij helpt mee
- Nog beter signaleren en behandelen
- 0 kinderen hebben langer dan 6 maanden last van ingrijpende gebeurtenissen

We doen het samen

> 60 interviews
Met experts uit alle domeinen en vakgebieden die nodig zijn:

Onderwijs (van kinderen en professionals)

Zorg (medisch, jeugdzorg, ggz, verslavingszorg, jeugdbescherming)

Kinderopvang

Informele steun- en wijkorganisaties

Justitie

Schuldhelpverlening

Wetenschap

En de krapte op de arbeidsmarkt dan?

Eerder betere zorg bieden gaat ongetwijfeld helpen bij meer werkplezier en minder werkdruk.

Zes thema's

Maatschappelijke bewustwording: steunen en gesteund worden

Alle professionals in de zorg en hulpverlening, maar ook de kapper, de juf, ouders van vriendjes, de voetbalcoach, de buurman of een toevallige voorbijganger:

traumasensitief met elkaar omgaan helpt iedereen. En iedereen kan hieraan meehelpen. Superbelangrijk, want: **positieve jeugdervaringen en sociale steun vormen een buffer tegen traumaklachten.**

Preventie

- **Risicofactoren** aanpakken. Armoede met stip op één. Onverwerkt trauma van ouders is een risicofactor voor de ontwikkeling van kinderen.
- Focus op de **eerste 1.000 dagen** van een kind.
- **Doorbreek de cirkel** en voorkom intergenerationeel trauma: blijf langer in de buurt bij kinderen die ingrijpende dingen meemaken.

Vroegsignalering en diagnostiek

- **Betere triage**, bij onthullingen van trauma door **medisch, forensisch en psychologisch** specialist. Vragen naar actueel gevoel van veiligheid.
- Onderzoek en zie het verband tussen klachten/problemen/hulpvraag en **ingrijpende levensgebeurtenissen bij alle gezinsleden**. Is trauma onderliggend? Wat is ontstaan in de interactie tussen gezinsleden? Neem de tijd voor een goede **(verklarende) analyse** en tijdlijnen.

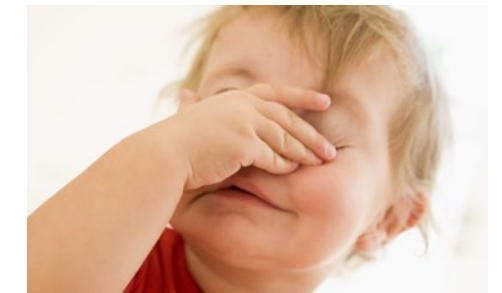
Zorg/behandeling

- **Breder kijken, eerder doen.**
- **Snelle interventies** na signaleren. Wacht niet af tot de situatie stabiel is en denk niet vanuit contra-indicaties.
- **Transdiagnostisch** (be)handelen, niet alleen vanuit de GGZ.
- Maak een **aanpak voor het hele gezin** die recht doet aan wat alle gezinsleden hebben meegemaakt en nodig hebben (integraal, systemisch en contextueel).
- Ga aan de slag met **veiligheid** (bijv. Top 3 methodiek)
- 'Baat het niet, het schaadt wel'. **Stop met wat niet helpt.**
- **Meer aandacht voor het lichaam, zingeving, zelf herstellend vermogen.**

Onderwijs

- Deze minimaatschappij legt de basis voor een vriendelijke samenleving waarin kinderen, ouders en professionals elkaar steunen met geduld en compassie wanneer dat nodig is. Van een klimaat van prestaties naar een klimaat van aandacht: waarin je vanuit regulatie, verbinding, veiligheid tot leren komt.
- **Iedereen op school kijkt door een traumabril naar kinderen en leert trauma op een compassievolle manier te signaleren.** Niet alleen leerkrachten, ook de directeur en de conciërge.

Opleidingen, professionals/traumasensitief werken

- **Leren traumasensitief te kijken en werken: gelijkwaardig, transparant, niet-veroordelend.**
- ACE (Adverse Childhood Experiences), trauma, jeugdtrauma, traumatisering: waar hebben we het nou eigenlijk over?
- Iedereen heeft ACEs en PCEs (Positive Childhood Experiences). Heb bewuste aandacht voor de levenslijn van een ander én van jezelf.
- Geen bevlogen mensen verliezen. **Leid professionals goed op en zorg goed voor ze:** trainen in visie, ruimte voor reflectie, genoeg personeel, duurzame financiering, vastgoed dat aansluit. Coschappen voor psychologen/hulpverleners, net als bij medici.
- Parallele processen: als je wil dat professionals traumasensitiever handelen moet je als bestuur, directie en management **het goede voorbeeld** geven.

Linken en verbinden met maatschappelijke thema's

Tal van bestaande landelijke programma's, projecten, initiatieven, methodieken, campagnes en uitingen van kunst en cultuur kunnen (zijdelings) bijdragen aan het voorkomen, vroegtijdig signaleren en behandelen van ingrijpende gebeurtenissen. We kijken naar aansluiting bij (in willekeurige volgorde): Toekomstscenario, Opgroeien Kansrijke Omgeving, Basis op orde, uitgangspunten voor toekomstgerichte eerstelijnszorg, 'Betrek mij gewoon' (Ketenbreed Leren), Beweging van 0, Consortium Traumasensitief Onderwijs, Kansrijke Start, Geweld Hoort Nergens Thuis, Drakentemmers, Met Andere Ogen (MAO), Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZI), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), AUGEO, K-EET, MIND, Trauma Informed Care (TIC, door Koraal), Stop de Carroussel, Het Vergeten Kind, Gezonde generatie (Samenwerkende Gezondheidsfondsen SGF), FNO Zorg voor Kansen - programma Geestkracht